

Голос України

Газета Верховної
Ради України

Головним болем для місцевої влади
залишається доля
шахтарських міст і селищ

№ 57 (2557) ■ П'ятниця, 30 березня 2001 року ■ Ціна договірна

Фото УНІАН.

- 1776 р. Народився російський живописець Василь Тропінін. Багато картин на українські теми.
- 1898 р. Народився учений-отоларинголог Олексій Коломійченко. Заснував у Києві НДІ отоларингології і керував ним.
- 1911 р. У Харкові професор В. Талієв організував «Харківське товариство любителів природи», яке дбало про захист довкілля.
- 1944 р. Утворено Херсонську область.
- 1944 р. Чернівці визволено від гітлерівців.

30 березня

Звіт буде таки в червні

Заступник Голови Верховної Ради Степан Гавриш переконаний, що на червневій сесії Парламентської асамблеї РЄ Україна зможе гідно відзвітувати про виконання взятих нею під час вступу до Ради Європи зобов'язань. Таку думку він висловив на зустрічі з доповідачем моніторингового комітету ПАРЄ Анне Северинсен. Степан Гавриш нагадав, що раніше асамблея планувала розглянути українське питання саме наприкінці червня, і наголосив: перенесення його на квітень може призвести до того, що ми не встигнемо виконати всі зобов'язання і лише розбалансуємо наші зусилля. Анна Северинсен погодилася, що головний звіт про виконання Україною своїх зобов'язань має бути в червні. Проте зазначила: все це дещо нагадує французький вислів «дежа-в'ю» — «вже бачили». «Аналогічна ситуація була два роки тому, коли ми так само давали Україні час для завершення роботи», — нагадала вона.

(Закінчення на 5-й стор.).

«Вугілля немає, сама порода»

Так, на думку Президента, працюють
і уряд, і парламент

На приїзд Президента донецька влада поклала чималі надії. В області не приховували, що сподівалися у такий спосіб знайти союзника в заочній суперечці з урядом. Стосунки місцевого керівництва із Кабміном загострилися останніми тижнями. Насамперед навколо шахтарських проблем. У Донецьку почуваються ображеними, що урядова програма «Вугілля України» обговорюється без участі самих вугільників.

Вугільну промисловість практично кинуту напризволяще, вважає Леонід Кучма. Провину за такий стан він цілком покладає на уряд, у роботі якого «вугілля немає, сама порода». Серед головних проблем керівники підприємств називали дефіцит коштів на розвиток виробництва, відсутність оплати за енергетичне паливо, банкрутство шахт тощо.

Головним болем для місцевої влади залишається доля шахтарських міст і селищ після закриття вугільних підприємств. 28 шахт області перебувають у стадії закриття, і жоден проект не реалізовано повним обсягом.

(Закінчення на 2-й стор.).

Атомна трагедія Жовтих Вод

«Ми надсилаємо, — повідомляємо у листі до редакції з Жовтих Вод, — копію свого послання Президентів, Голові Верховної Ради і Прем'єр-міністру України. Текст схвалено на загальних зборах трудівників Українського науково-дослідного та проектно-розвідувального інституту промислової технології за участю трудівників Східного гірничо-збагачувального комбінату». Автори листа, зважаючи на «обставини набагато фатальніші і драматичніші», просили відрядити кореспондента, щоб він міг ознайомитися із ситуацією на місці.

(Закінчення на 4-й стор.).

І не тільки їх, а всієї України,
над енергетичною безпекою якої вже нависає загроза

Колаж Ганни ЦАБУТ.

У номер

Чергове побажання США

Сполучені Штати вимагають від України продовження економічних та демократичних реформ, повідомив речник держдепартаменту США Річард Баучер. За його словами, передає «Німеська хвиля», державний секретар Сполучених Штатів Колін Пауелл побажав своєму українському колезі Анатолію Зленку, який перебуває з візитом у Вашингтоні, продовжувати курс на демократизацію країни. Колін Пауелл також запропонував Україні підтримку в розслідуванні вбивства опозиційного журналіста Георгія Гонгадзе. Голова зовнішньополітичного відомства США наголосив на необхідності повномасштабного та прозорого розслідування цієї справи.

Кримінал

Куля в голову — для голови

У Дмитрові Донецької області пострілом у голову убито лідера профспілкового комітету шахти «Центральна» державної холдингової компанії «Красноармійськвугілля» Миколу Простакова. Він працював гірничим майстром і нещодавно взявся за створення на підприємстві осередку профспілки працівників вугільної промисловості. Досі тут діяла лише альтернативна Незалежна профспілка гірників України.

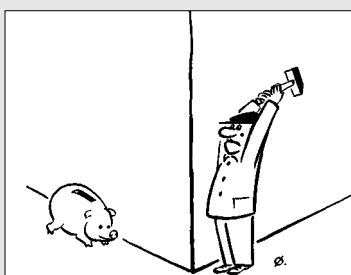
Миколу Простакова вбили біля його власного будинку. Сталося це буквально напередодні конференції трудового колективу, на якій профспілковий лідер збирався виступати. Поховали гірника в четвер. За фактом убивства порушено кримінальну справу.

Чому мене не чують?

Пише вам колишня вчителька молодших класів. Мені 97 років. Пенсія невелика, ледве вистачає на продукти. Потрібні гроші на ліки. Минулого року киянам, які дожили до 100 років, додали до пенсії ще по 50 гривень.

Я написала листи до міського голови і до Президента з проханням про грошову допомогу. Певно, листи не дійшли. Прикро, що моє життя нікого не хвилює. Проте таких, як я, з кожним днем меншає...

Марія КРЕМІНСЬКА.
Київ.
Мал. Василя ФЛЬОРКА.

Врожай-2001

Дизельна плутанина

Селянам для успішної сівиби може не вистачити дизельного палива. За словами міністра агропромислової політики Івана Кириленка, на внутрішньому ринку є 100 тисяч тонн солярки, а треба для весняно-польових робіт 800 тисяч. Хоча на аграрному олімпі й потурбувалися про «дизельку» для АПК заздалегідь. Виходячи з того, що українські нафтопереробні заводи спроможні забезпечити посівну паливом у кращому разі на 70 відсотків, на світ з'явився Закон «Про стимулювання розвитку сільського господарства на 2001—2004 роки». Згідно з документом імпортери під час ввезення дизпалива з 1 лютого по 1 жовтня звільнялися від акцизного збору, ввізного мита і ПДВ. Хотіли як краще, а вийшло...

Першими обурилися на митниці. На кордоні відмовляються пропускати партії солярки на пільгових умовах.

(Закінчення на 3-й стор.).

■ Згідно з розпорядженням Київської міської адміністрації, родини міліціонерів, які загинули, цього року одержуватимуть по 10 гривень на кожну неповнолітню дитину щомісяця.

■ США отримали офіційне звернення від України про допомогу в проведенні експертизи «тарасанського тіла».

■ Близько 6 мільйонів громадян країни невчасно одержують зарплатню.

Наша адреса в Internet на сервері української преси: <http://uamedia.visti.net/golos/>

P.S.

Усвідомити себе

Осмищення минулого потрібне для усвідомлення місця і ролі української нації на світовій арені. Хто ми, до якого роду належимо? На ці та інші запитання намагається відповісти «круглий стіл», який почав працювати в Центрі українознавства Київського національного університету імені Тараса Шевченка, — «Поступ України: політико-правові та історіософські аспекти».

Як наголосив у вступному слові заступник Голови Верховної Ради Степан Гавриш, ці відповіді також потрібні для того, щоб виробити нарешті сучасну національну ідею.

Однак дискусія на першому засіданні звелася в основному до критики російської та радянської концепції походження українців. Одні переконані, що українці брали участь у другій світовій війні, а інші — у Великій Вітчизняній війні. Роздвоєність історичної науки породжує роздвоєність нації і не може слугувати базою для її об'єднання. Потрібна сміливість для подолання страхів минулого, необ'єктивного, упередженого погляду на власну історію.

Фотофакт

Перебуваючи з одноденною робочою поїздкою у Львові, Прем'єр-міністр України Віктор Ющенко відвідав Личаківське кладовище. Тут він поклав квіти до меморіалу воїнам Української галицької армії, які загинули під час оборони міста в 1918–1919 роках, та до поховань польських воїнів на військовому кладовищі.

На знімку: прем'єр знайомиться з макетом та ходом реконструкції меморіалу.

Фото Володимира РЕПІКА (Укрінформ).

Актуально

В одній камері з хворими на туберкульоз

Вийти «на люди», тобто зустрітися із журналістами, за словами адвокатів колишнього заступника голови Нацбанку України Володимира Бондаря, якого заарештовано, змусили останні некоректні заяви прокурора міста Києва Юрія Гайсинського.

Прокурор, як заявили на прес-конференції адвокати, звинуватив фахівців НБУ у безграмотності. Адвокати Богдан Ференець та Олексій Резніков вважають, що коли б на руках у Гайсинського справді були висновки експертів щодо «грамотності» банкірів, то й тоді він не мав би морального права на такі заяви, оскільки добре знає, що за наполяганням МВФ звинувачення про нецільові витрати валютних резервів НБУ розслідувала міжнародна аудиторська компанія, і вони не підтвердилися.

По-друге, прокурор оголосив, що слідчі мають намір допитати як свідків у «справі Бондаря» Прем'єр-міністра Віктора Ющенка та міністра фінансів Ігоря Мітюкова. В. Ющенко свого часу був безпосереднім керівником Бондаря. Як можна було висувати звинувачення проти останнього, не заслухавши перед цим його керівника? — наголосували на прес-конференції адвокати.

По-третє, прокурор заявив, що висловлювання Віктора Ющенка у пресі є виявом тиску на слідство. Вочевидь, що таким «тиском» будуть і свідчення прем'єра у прокуратурі.

На звинувачення прокурора у свій бік Віктор Ющенко, за повідомленням Інтерфакс-Україна, пояснив: «Я можу тільки одне повторити: нехай пан Гайсинський не хвилюється. Якщо він діятиме виключно по закону, цей уряд, ця влада жодного тиску на таку роботу прокуратури не здійснюватимуть».

Адвокати сказали, що вони не беруться стверджувати, винний чи не винний їхній підзахисний. Для цього й провадиться попереднє слідство і йде узвичаєне світовою практикою змагання між захистом і обвинуваченням. Але вони кате-

горично стверджують, що взяття під варту В. Бондаря є грубим порушенням чинного законодавства. Під час слідства В. Бондар дисципліновано з'являвся на всі виклики прокуратури, чемно поводитися і намагався допомагати слідству. До того ж у нього хронічна бронхіальна астма. Закиди прокуратури про те, що на волі В. Бондар міг заважати слідству, є шаблонними і надуманими, вважають адвокати.

Дружина Володимира Бондаря, яка брала участь у прес-конференції, сказала, що перші 72 години її чоловіка тримали у камері розміром 3 x 4 м, де сиділо ще 12 арештованих і серед них чотири — хворі на туберкульоз. Нині В. Бондаря переведено у слідчий ізолятор СБУ, де він може читати газети і дивитися телевизор. Лариса Бондар заявила, що дома прослуховується її телефон, за нею стежать і навіть проникли в її квартиру, коли її там не було.

Адвокати сказали, що слідство навмисно досі не надає їм для ознайомлення висновків експертизи у справі. У їхній практиці це взагалі нонсенс.

Вони також поінформували журналістів, що звернулися до суду Московського району з оскарженням санкції прокурора щодо арешту В. Бондаря.

Чи означає це, що на черзі нова резонансна судова справа, яку умовно вже можна назвати «Бондаргейт-2»?

Анатолій КАРАСЬ.
***

«Усі операції Національного банку України, які проводилися через CSFB у 1997 році колишнім працівником НБУ, були доцільними з усіх боків і не завдали жодних збитків Україні», — йдеться у заяві для преси лондонського відділення CSFB.

«Вугілля немає, сама порода»

(Початок на 1-й стор.).

З ліквідованих підприємств звільнено 15 тисяч робітників, для яких було передбачено створити 10 тисяч робочих місць. Створено лише 600.

Президент обурився ситуацією, коли «ми закриваємо шахти, які ще могли б працювати». Він назвав правильною пропозицію віддавати кошти, які виділяються на соціальні програми для колишніх гірників, у розпорядження місцевих органів влади. Сама програма розвитку вугільної галузі має бути документом, «який ставить певну мету, в якому буде розглянуто вугільні об'єднання та перспективи їх розвитку».

Підтримавши місцеву владу в питанні базової галузі, взявши участь у засіданні сесії обласної ради, Леонід Кучма піддав критиці структуру промислового виробництва області, зорієнтованого на сировинні галузі та експорт, а отже, прямо залежної від кон'юнктури ринку. Вага сировинних галузей в загальному обсязі досягла 78 відсотків, у той час як машинобудування — 8 відсотків. За кілька років виробництво в харчовій промисловості скоротилося втричі, у легкій — у 27 (!) разів. Надзвичайно скромними темпами розвивається мале підприємництво.

Оскільки три засідання за участю Президента були максимально наближені до господарських нарад, політичні оцінки Леонід Кучма давав здебільшого на прес-конференції.

Про звільнення Юлії Тимошенко: «Я не суддя, я не прокурор. Я не можу втручатися в цей процес. Прийнято рішення. Його треба виконувати». (Мається на увазі рішення Печерського райсуду м. Києва.).

«На пропорційній системі виборів в Україні ще не поставлено хрест», — вважає Юрій КОСТЕНКО

Питання, за якою схемою проводитимуться наступні парламентські вибори, залишилося відкритим після того, як минулого тижня парламент не спромігся подолати вето Президента на закон про вибори на пропорційній основі.

«Індикативним» назвав головування з приводу подолання вето лідер Українського Народного Руху Юрій Костенко. Він акцентував увагу на тому, що за подолання вето, тобто за пропорційну систему виборів, повним (або майже повним) складом голосували фракції Українського Народного Руху, «Батьківщина»,

НРУ, «Реформи-Порядок—Реформи-Конгрес», комуністів, соціалістів та деякі інші. «Результати голосування показали, хто за що воює. Ідеологічні партії та їхні

Через бакаї — до парламенту

Депутат в окрузі: продовження теми

Іноді дуже цікаво читати старі газети. Ось навесні 2000 року одне житомирське видання цитує виступ Ігоря Бакая, тоді ще кандидата в народні депутати України по Житомирському виборчому округу № 64: «Оту геть розбиту ділянку вулиці, що біля Житнього ринку, доведемо до пуття ще до дня виборів, інакше можете сказати, що я брехун».

А це рекламний фоторепортаж в обласній газеті. Знімки зафіксували укладання асфальту, а текст починається так: «За останній місяць активізувалися ремонтно-будівельні роботи на житомирських вулицях. За допомогою благодійного фонду Ігоря Бакая в Житомир надійшло 120 тонн бітуму, що дасть можливість виготовити майже 1600 тонн асфальту, або 260 вантажівок із сумішшю для шляхового покриття...» Отим асфальтуванням біля Житнього ринку Бакай одразу забезпечив собі лідерство в передвиборній гонці. Одна із загальноукраїнських газет іще перед голосуванням написала: «Найбільшим здобутком виборів є ремонт найбруднішої вулиці Житомира — Хлібної. Кілька років Хлібна, вся не те що в баярах — у бакаях, несамовито смерділа в період дощів. Існував навіть специфічний бізнес — перевезення товару і продавців через залиту водою вулицю, за що підприємливі перевізники брали 50 копійок. Бакаєві сам Бог велів заасфальтувати бакаї, за що йому, звичайно, вдячні виборці».

Але ні автор процитованих рядків, ні житомиряни не знали тоді найцікавішого. Оті згадані в фоторепортажі 120 тонн бітуму були «позичені» Бакаєві міською владою на його настійне прохання — для розкрутки передвиборної кампанії: час не чекав, треба було ще на старті набирати очки в боротьбі з конкурентами. Натомість він пообіцяв подарувати місту тисячу тонн бітуму. Невдовзі така кількість і справді надійшла до Житомира — на радість комунальникам і всім житомирянам, яким давно набридли розбиті вулиці. Але радість одразу згасла, коли після виборів із Кременчука нагадали: треба платити.

— Ми були шоковані, адже Бакай стверджував, що це подарунок місту, — розповідає начальник міського управління житлово-комунального господарства Лариса Стеценко. — Я особисто телефонувала до Бака в Київ, та він сказав, що хворий і приїде, коли одужає. І листа до Верховної Ради писала. Але після виборів ми свого народного депутата так і не бачили. Вдалося вмовити фірму,

Так, на думку Президента, працюють і уряд, і парламент

Про нову роботу Юрія Кравченка: «Кравченко — повний генерал. А генерали завжди знаходяться в строю. І він знаходиться в строю, поки не знадобляться його можливості. Нехай трошки відпочине. Ви ж його загнали так уже, що витримати такий навал дуже важко».

Про політичну угоду уряду із парламентською більшістю: «А що таке сьогодні більшість? Насамперед треба перерахувати ряди, чи вона є, чи її немає, і з ким тоді вести переговори? Скажіть, будь ласка, хто в парламенті завалив проведення результатів референдуму через законодавчу владу? Більшість. Сьогодні пропонують підписати якийсь папірець, який не має ніякої правової сили. А якщо б це (результати референдуму) було імплементовано, втілено в Конституцію, тоді б ці хлопчики зовсім по-іншому себе вели. Бо вони добре знали б, що у Президента є можливість їх розпустити. Сьогодні у вже із задоволенням це зробив би. З точки зору конструктивності роботи парламенту».

Про опозицію: «В опозиції всі бувші міністри чи віце-прем'єри. Як в уряді працює — друг до гроба. Тільки пішов — в опозиції на другий день. Сукин же ти син!».

Про переговори з опозицією: «Я ніколи не сяду за стіл переговорів із тими, хто хоче президентсько-парламентську республіку в Україні перетворити на парламентську. Бо що б це було? Чи можна сьогодні із цим складом парламенту навіть уряд сформувати? Уже повидирали б один одному... і розійшлися б».

Ліна КУЩ.

фракції — за можливість переко-нувати виборців шляхом ідеологічних аргументів, боротьби ідей, програм, а так звані олігархічні — вагою грошових мішків», — вважає Юрій Костенко.

Однак такий підсумок голосування, на думку лідера Українського Народного Руху, не означає, що «на пропорційних виборах поставлено хрест». Він нагадав, що під час зустрічі із фракцією Леонід Кучма заявив, що, в разі ухвалення парламентом закону про політичні партії, він усе-таки підпише закон про вибори на пропорційній основі.

Історія одного обману в цитатах і фактах

яка відправляла в Житомир той бітум, щоб знизити ціну. І ще одна поступка: оті 777 тисяч боргу за бітум виплачуватимемо їй протягом п'яти років.

Чому так налякали міську владу оті магічні 777 тисяч? На нинішній рік контрольними цифрами на благоустрій міста передбачено 1 мільйон 400 тисяч гривень. Тим часом минулорічний борг міста перед підприємствами, які займаються благоустроєм, становить 5 мільйонів 300 тисяч гривень. А благоустрій — то, крім доріг, ще й освітлення вулиць, яке в Житомирі вимкнуте за борги, і сміття, яке вивозять незадовільно, і цвинтар, на якому от-от ніде буде копати свіжі могили... На закінчення — фрагмент інтерв'ю з Ігорем Бакаєм, опубліковане в одному з місцевих тижневиків за десять днів до минулорічних виборів:

«Кор.: І ще одне запитання із розряду провокаційних. Дехто каже, що, мовляв, Бакай дуже багато зробив і робить для житомирян перед виборами. А от як оберуть його депутатом, то він тоді й дорогу забуде до Житомира... Бакай: Так може казати лише той, хто мене погано знає». То хто ж краще знає Ігоря Бакаєва — він сам чи ті, хто казав, що олігарх бувася добрим раз на чотири роки — перед виборами?

Олексій КАВУН.

Житомир.

А Актуально

Обленерго
переступає заповідь —
не убий...

Львівобленерго вдав до небезпечного «експерименту» над людським життям і здоров'ям: упродовж дев'яти годин було знеструмлено 30-тисячне місто Новояворівськ, а також ДГХП «Сірка», де вишло з ладу дві свердловини. Проблеми «Сірки», зокрема природоохоронних робіт, тривають ще з часів СРСР. Урядові комісії ухвалюють рішення і... не виконують їх. Борги зростають, підземний сірководнений «везувій» попереджає про своє існування, та врешті регіон залишається наодинці з цією проблемою.

Голова Яворівської райдержадміністрації Степан Лукашик скликав термінову нараду з участю керівників Обленерго, підприємств, депутатів міської ради, щоб виробити алгоритми співпраці за екстремальних умов, адже жертвами раптових вимкнень стають і сумлінні платники. Серед них — міська лікарня, в якій нині перебувають 400 хворих, зокрема й породіллі. Для вироблення механізму відносин між Львівобленерго і споживачами електроенергії створено спеціальну комісію.

Оксана ТЕЛЕНЧІ.

Львівська область.

Тисяча тонн вугілля
за добу з тонкого пласта

На павлоградській шахті «Західнодонбаська» почали виймати вугілля з надтонкого пласта. За всіма ознаками, його треба було оминати. Адже досі подібні поклади у нас не розробляються. Вітчизняні очисні комбайни «ріжуть» пласт товщиною мінімум 90 сантиметрів. Тільки за цих параметрів лави можна кріпити. Та коли паливо лежить в надрах товщиною 50—60 сантиметрів, добувати його, надмірно перемішуючи з породою, немає сенсу.

На Заході є досвід розробки тонких пластів фрезерними агрегатами. Це те, що інколи ще називають безлюдною технологією. Бо доступ у такі виробки обмежений. Метод, до речі, свого часу був запропонований саме нашими вченими та конструкторами і у 80-ті роки навіть випробувався тут, у Західному Донбасі, на шахті «Дніпровська». Але, на жаль, поширення вдома він так і не отримав. А тепер начальник видобувної ділянки шахти «Західнодонбаська» Микола Огуль з групою спеціалістів запропонував роздільне виймання. Попереду йде комбайн, який «вичищає» винятково вугілля, а вже слідом — статичний «лемех», котрий «відбиває» породу. Цей метод дістав назву селективного — тобто «спроможного до вибірконості».

Зрозуміло, головні висновки попереду. Але генеральний директор холдингу «Павлоградвугілля» Анатолій Мухін не сумнівається, що селективна технологія виявиться кращою від фрезерної. Сьогодні гірники експериментальної лави на «незручному пласті» працюють у режимі тисячного добового навантаження, що вважається рекордним навіть для цілком «благополучних».

Микола НЕЧИПОРЕНКО.

Дніпропетровська область.

Читатимемо більше

Виставки

Учора в приміщенні Державного комітету інформаційної політики, телебачення і радіомовлення відкрилася вже традиційна виставка-презентація книжко-обласних видавництв та поліграфічних підприємств. Цього разу свої 400 крашків «кладезів знань» демонструвала Харківщина. Організували дійство Держкомінформ та Управління у справах преси та інформації Харківської облдержадміністрації.

Як повідомив заступник голови облдержадміністрації Володимир Шумілін, нині кожна сьома книжка, видрукувана в Україні, «народилася» на Слобожанщині. Приміром, торік 104 видавництва видали у світ понад 700 найменувань книжок та брошур. До того ж з кожним роком збільшується кількість україномовних видань. Нині видавці роблять здебільшого ставку на науково-довідкову та художню літературу.

За словами народного депутата, президента Української асоціації виробників поліграфічної продукції Михайла Онуфрійчука, ухвалений Верховною Радою Закон «Про внесення змін до деяких законів України з питань оподаткування» знизить податковий тиск на видавців. А отже, шороку з'являтиметься більше книжок за доступною ціною.

Богдан ДОВНИЧ.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Врожай-2001

Дизельна
плутанина

(Початок на 1-й стор.).

Митники пояснюють це тим, що не мають права керуватися рамковим документом, а діятимуть згідно з податковим законодавством. Там про послаблення для імпортерів нічого не сказано. Компанії-імпортери, у свою чергу, чекають на пільги. А без них не поспішають ввозити паливо. Деякі навіть подали в суд на митницю. За даними Мінекономіки, трейдери, очікуючи, скоротили ввезення солярки на 30 відсотків.

Протестують і українські НПЗ. Нафтопереробники відмовляються виробляти «дизельку», вважаючи, що їх продукція буде неконкурентоспроможною порівняно з тією, яку ввезли за пільговою схемою. Вони зменшили переробку нафти на 60 відсотків і звернулися з претензією... до Президента. Урядові довелося думати над новими правилами гри, які встановили б рівні умови для імпортерів і переробників. Новий законопроект, підготовлений Кабміном, ліквідує ввізні пільги. Натомість ПДВ трейдери до 1 жовтня, плановано, сплачуватимуть за касовим методом. Не під час поставки «дизельки» на кордоні, як раніше, а за фактом реалізації, після того, як отримають гроші за проданий товар. Із прийняттям поправки, можливо, все нормалізується.

Ось лише чи не постраждає від дизельної плутанини посівна?

Іван ЛАЗНЮК.

Кримська погода: ні холодно, ні жарко

Регіон: політичний спектр

На півострові зареєстровано 44 регіональних об'єднань загальноукраїнських партій. Хоча це значно менше, ніж на материку, пересічний кримчанин не назве й десятка найпомітніших з них і не скаже, чим вони різняться або як групуються за інтересами. Оглядачі вважають, що в незрілій багатопартійній системі регіону політичну погоду здатні робити максимум п'ять партій. Вони реально беруть участь у політичному процесі, певною мірою визначають його характер і мають реальне представництво в обох гілках влади.

Партійної преси в Криму практично немає, крім газети Компартії, яка веде свою пропаганду і в мережі регіональних часописів. Кілька кримськотатарських і україномовних газет безпартійні й малотиражні.

Структура небагатого політичного поля представлена, з одного боку, республіканською організацією Компартії України, яка об'єднує і представляє лівий блок партій. Опитування засвідчують сталість електорату лівих: їх готові підтримувати від 20 до 40 %. Це співвідношення колива-

ється залежно від соціально-економічного стану регіону.

З другого боку, дедалі помітнішою стає триада центристського спрямування, представлена організаціями Народного-демократичної, Аграрної і Соціал-демократичної (об'єднаної) партій України. Підтримка цих партій серед кримчан починає дорівнювати рівневі (а подекуди й переважати його) підтримки комуністів. Це дозволяє говорити, що на півострові сформувалась достатньо стала двопозиційна система. Природно, приводяться у відповідність до

нових реалій і процеси, які відбуваються у Верховній Раді АРК. Боротьбою за владу їх не назвеш, скоріше структуруванням і кристалізацією позицій.

Правоцентристські сили автономії мають чітко виявлений національний або націоналістичний компонент. Це всі три гілки Руху, УРП та ряд інших партій.

Окремо можна говорити про керівництво кримських татар, оскільки там сьогодні немає загальноукраїнських політичних партій. Хоча вони ніби й не вписуються в загальну ситуацію, разом з тим це значна й організована група населення півострова. За останньою статистикою — 12 %. Свої політичні вимоги й інтереси вони прагнуть вирішити, уклавши угоди з іншими партіями. На минулих виборах це був ще єдиний Народний рух, який допоміг провести своїх депутатів у ВР України. Але на кримському рівні питання залишилось відкритим і сьогодні є одні-

єю з складних проблем півострова, яку необхідно вирішувати шляхом пошуку ефективного механізму організації виборів у ВР АРК. Оскільки вибори сюди проводяться на основі загальноукраїнського закону, а інтереси суто кримські, українським депутатам не до цього закону. Попередня система була мажоритарною, а тепер осмислюється варіант порційної системи з правом висунення кандидатів національно-культурними товариствами.

Автономія вже ввійшла у фазу активної передвиборної боротьби: комуністи йдуть на вибори з жорсткою критикою всієї системи влади, центристські партії, обираючи стратегію виборів, бачать свій варіант у продовженні консолідації сил не лише центристського спрямування і запрошують до конструктивного діалогу всі партії, зацікавлені у стабілізації ситуації на півострові.

Віктор ХОМЕНКО.

! У номер

■ Луганськ

Героїв—«молодогвардійців»
досі знищують

Викрадання погрудь героїв—«молодогвардійців» з центрального скверу Луганська, схоже, стає традицією. У вересні минулого року зникло погруддя Івана Туркенича і Любові Шевцової. Злочин не було розкрито, а вкрадене так і не знайшли. Тепер вчинено «замах» на скульптурне зображення ще одного лідера краснодонського партійно-комсомольського підпілля Івана Земнухова. З невідомих причин викрадачі не змогли вивести скульптуру і кинули її у дворі найближчих будинків. Правоохоронці припускають, що жодних політичних мотивів немає. Найпевніше, на скульптури, що виготовлено зі сплавів міді, зазіхнули мисливці за кольоровим металом.

Сьогодні з шести погрудь у сквері залишилося лише три. Меморіальне зображення Івана Земнухова потребує реставрації, а щодо решти, то навряд чи колись їх вдасться відновити. Справа ускладнюється тим, що їх було виготовлено в Ленінграді 45 років тому. Ані ескізів, ані форм з того часу не збереглося. Немає на це й грошей.

■ Дніпропетровськ

Шумить очерет

На багатьох ставках і озерах, річках, заплавах та інших водоймах Дніпропетровщини розпочалася масова косовиця очерету — такого навіть старожили не пригадують. Одна з фірм використовує його для виготовлення будівельних матеріалів: легких, екологічно безпечних і досить привабливих на вигляд блоків-утеплювачів. І нічого дивного у тому немає. Адже свого часу саме очерет служив теплою покрівлю в селянському побуті. А тепер є змога розширити його використання на рівні «єврооздоблення».

■ Ужгород

Альпіністи знайшлися

Вісім туристів виїзного альпіністського табору в селі Пилипець Міжгірського району Закарпатської області, які загубилися у вівторок, знайшлися.

Як повідомили в Управлінні з питань надзвичайних ситуацій області, п'ятеро дітей та троє дорослих вийшли на тренувальне сходження на гори Гемба і Великий Верх хребта Боржавські Полонини. Увечері піднявся туман, і мандрівники, боячися заблукати, вирішили перекеркати до ранку в одній із колиб, як називають хати-притулки у горах.

Усі члени групи здорові.

■ Кіровоград

«Зелений змії» —
собаці не товариш

До Олександрійської центральної районної лікарні, що на Кіровоградщині, потрапив з пошматованим носом механізатор одного із сільськогосподарських підприємств. З'ясувалося, що, перебуваючи напідпитку, він почав щідуватися зі своїм собакою. У відповідь чотириногий прихильник тверезого способу життя надто радикально висловив своє ставлення до уподобань господаря.

■ Фотофакт

Інженер-терміст Маріупольського науково-дослідного інституту «Прометей» Віталій Миронов понад 30 років займається різьбленням по дереву. Його роботи неодноразово відзначалися дипломами різноманітних виставок.

Фото Бориса ДЕМБИЦЬКОГО (Укрінформ).

СУСПІЛЬСТВО

Атомна трагедія Жовтих Вод

SOS!

(Початок на 1-й стор.).

Ланцюгова реакція, яку не зупинити

Східний гірничо-збагачувальний комбінат у Жовтих Водах — це видобуток і переробка уранової руди та випуск його закису-окислу для виробництва ядерного палива. А згаданий Український інститут протехнології — наукове і проектне забезпечення галузі. Разом вони — основа атомної енергетики України. Вчені ні на йоту не сумніваються, що майбутнє людства тісно пов'язане із новітніми джерелами енергії. Тим паче що для навколишнього середовища і всього живого та сухого на Землі атомна енергетика, якщо хочете знати, уже набагато безпечніша, ніж теплова. Не вірите — читайте висновки світових експертів, оприлюднені на останній, віденській, конференції МАГАТЕ. І якщо сьогодні в енергії, котру споживаємо на планеті всі разом, вироблена атомними електростанціями не перевищує 18 відсотків, то через 10—15 років на долю останньої припадатиме більше половини.

Поразка у «війні», що сьогодні точиться під Жовтими Водами

А тепер до відома: саме на найближчі сто з лишком років Україна справді має всі можливості залишатися в обіймі держав з потужною атомною енергетикою. Діючі й розвідані родовища уранової руди навіть належать до найбільших у світі. У зв'язку з тим, до речі, що нагороджені досі в рамках військових програм запаси ядерного палива закінчуються, наші поклади також взято на облік планетарних інтересів. Отож якщо не ми, то хтось інший обов'язково поставиться їх використати. І про це

треба сьогодні говорити та пам'ятати.

А докоряти, що цього в нас не розуміють, нібито й не можна. Ще у 1994 році Верховна Рада схвалила «Концепцію розвитку ядерно-енергетичного комплексу України», а навздогін прийняла і закони «Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку» та «Про видобування і переробку уранових руд». Та визначальним став указ Президента «Про невідкладні заходи щодо розвитку атомної енергетики та формування ядерно-паливного циклу (ЯПЦ) в Україні», підписаний у тому ж 1994-му. А в наступному році наш Кабмін ухвалив програму, спрямовану на реалізацію президентського указу.

Тут потрібне невелике пояснення. За радянських часів жовтоводівський комбінат обмежувався випуском лише уранового концентрату. Остаточне виробництво ядерного палива здійснювалося за межами України. А щоб гарантувати державі ядерну безпеку і незалежність, треба в себе замикаючи виробництво кінцевою продукцією. Тим паче що можливості є. Придніпровський хімзавод у Дніпродзержинську спроможний продукувати так звані «твези» — ТВЗ — для атомних реакторів на рівні сучасних світових стандартів. Оце і буде повний ядерно-паливний цикл.

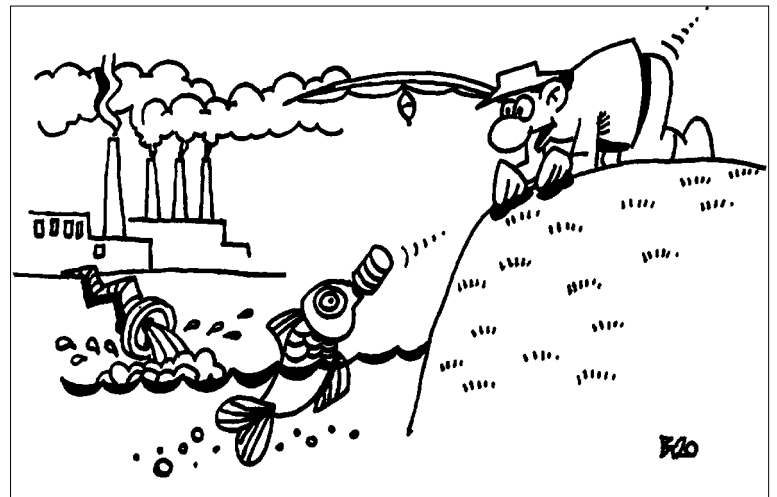
У квітні 1995 року Кабмін спеціальною постановою заснував фонд створення ЯПЦ в Україні. Наповнювати його вирішили з трьох напрямів. Передусім за рахунок заощаджень, що отримували вітчизняні атомні електростанції, використовуючи ТВЗ, котрі на компенсаційній основі надходили до нас за ядерні боеголовки, які ми вивозили в Росію. Друге джерело — відрахування за вироблену і продану АЕС електроенергію. На цей випадок Кабмін узаконив дуже незначні, а отже, цілком прийнятні відсотки. Нарешті плану-

валося фінансування і з бюджету.

Але що з цього вийшло? За всі минулі відтоді роки в бюджеті України фінансування на створення ЯПЦ ніколи не передбачалося. Інші надходження вкупі збирали понад мільярд гривень. З них на розбудову жаданого циклу перепало менше одного відсотка.

І скільки не підписує прем'єр Віктор Ющенко розпоряджень на зразок того, яке він підписав у серпні минулого року, зрушень немає. А в серпні прем'єр погодився «із пропозицією Мінпаливенерго щодо переведення державному підприємству «Енергоринок» боргу Національної атомної енергогенерувальної компанії «Енергоатом» перед Мінпаливенерго» (ціловий галузевий фонд створення ядерно-паливного циклу) за використане у 1994—1999 роках компенсаційне ядерне паливо в сумі 773 мільйони гривень. Отож відшкодування за продану АЕС електроенергію мова уже не йшла. Але навіть і в усіченому вигляді фонд створення в Україні ЯПЦ досі насправді не одержав жодної гривні.

І тепер маємо те, що маємо. За шість років, протягом яких безуспішно намагаємося створити вітчизняний ядерно-паливний цикл, переробка уранових руд скоротилася вдвічі. І це не межа. Шахти Центрального, Смолинського, Ватутінського та Мічурінського родовищ працюють уже на третину своїх можливостей. І щоб виживати, ще й перебрівливо розробляють тільки «найласіші» рудні поля, навіки знищуючи під землею інші, менш привабливі поклади. В соціальному плані гірничі колективи, як і колектив Східного ГЗК, — мов після нищівного побою. Кращі спеціалісти-професіонали давно втекли геть. А Придніпровський хімзавод, що і мав замкнути цикл, тим часом розпався на вісім окремих і підпорядкованих різним відомствам підприємств, отож практично уже неспроможний втілювати намічену ядерно-паливну прог-

раму. Коло замкнулося не тим, чим задумувалося.

А ми до дна ями праємо, чи що?

Коли 1996 року жовтоводівці вперше підняли на сполох увесь керівний Київ, Леонід Кучма своїм указом увів у дію рішення Ради національної безпеки і оборони «Про ситуацію в паливно-енергетичному комплексі». І здавалося, верхи справді схеменилися, що атомна енергетика летить шкереберть. Закуповувати чужі «твези» — ТВЗ — буде набагато дорожче, ніж витратитися на випуск своїх. Це вже з прогнозів кон'юнктури на урановому ринку теж ясно, як на долоні. Тому швидко «дозволили» інституту протехнології завершити роботи над проектом добувного та переробного комплексу на базі Новокостянтинівського родовища. Ними опікувався Володимир Пильчик, про котрого розповідали вище. Бо будівництво згаданого комплексу — це рівно половина програми зі створення в Україні ядерно-паливного циклу.

Але на цьому «ентузізм» Києва і вичерпався. Знову Віктор Ющенко підписує розпорядження розпочати будівництво комплексу, як це він останній раз підписав у липні минулого року,

та віз і нині там. Є багато пояснень, чому таке відбувається. Однак Володимир Пильчик усі зводить до одного: до нерозуміння нашими державними мужами глобальності і значущості ядерно-енергетичної безпеки України. Адже поміж них уже навіть обговорюються ревізійні наміри про потребу створювати власний ЯПЦ. Нам не по зубах — і квіт. Не хочуть бачити того, що, крім США та Росії, тепер і Франція, Японія, Англія, Канада, Німеччина, Швеція, Китай, Індія, арабські та інші країни випереджають уже нас за темпами розбудови на своїх теренах атомної промисловості енергетичного призначення.

За останні шість років в Україні змінилося вісім перших осіб, котрі на найвищому рівні курирували проект. Жодна з них так і не спромоглася прибути до Жовтих Вод, щоб на місці поспілкуватися з фахівцями світового рівня і ознайомитися з ситуацією, що незворотно дедалі гіршає. Наближаючись до позначки, звідки достойного вороття назад не буде. Залишатиметься тільки паняти до гурту нещасних третьосортних держав.

Микола НЕЧИПОРЕНКО.

Дніпропетровська область.

Мал. Віктора ПОПОВА.

Чому простоює сховище на Запорізькій АЕС?

Запорізька АЕС вийшла на завершальний етап в освоєнні першого не тільки в Україні, а й у СНД сухого сховища відпрацьованого ядерного палива (ССВЯП), збудованого на пром.майданчику станції за американою технологією.

Державна приймальна комісія ще наприкінці травня минулого року дійшла висновку: пусковий комплекс ССВЯП готовий до випробувань для підтвердження його технічної та екологічної безпеки. Успішна дослідно-промислова експлуатація, що передбачає завантаження до сховища трьох контейнерів і контроль за ними впродовж року, — підстава для видачі Мінпаливенерго України ліцензії на промислову експлуатацію ССВЯП. За попередніми оцінками, після його промислового освоєння зберігання відпрацьованого ядерного палива коштуватиме запорізьким атомникам у 10, а в перспективі (в міру освоєння технології) у 12 разів дешевше від вивезення до Росії на регенерацію. Проте введення ССВЯП в експлуатацію досі відкладається. Чому?

Місцева влада не дає своєї згоди на введення ССВЯП в експлуатацію, що обіцяє значне заощадження коштів, бо не має жодних гарантій того, що бодай частина цих коштів піде на розвиток Енергодара.

У травні минулого року Держкомісія з приймання об'єктів ССВЯП зважила за потрібне до введення їх у промислову експлуатацію затвердити урядом реальний порядок фінансування та графік введення в експлуатацію також 36 об'єктів життєзабезпечення та життєдіяльності Енергодара, передбачених проєк-

том розвитку міста і Запорізької АЕС до 2005 року. Для реалізації наміченого щороку потрібно було б близько 300 мільйонів гривень. Але чи виконувалася бодай одна з постанов Кабміну про соціальні гарантії мешканців Енергодара і так званої 30-кілометрової зони?

Звідси й принципова позиція мера Енергодара Олександри Васильєвої. Цієї позиції дотримується і більшість енергодарських депутатів, які домагаються у такий спосіб гарантій того, що гроші, заощаджені з введенням ССВЯП в експлуатацію, підуть на розвиток міста та соціальний захист населення. Проте у «більшості» не виявилося необхідної кількості голосів для прийняття свого рішення на черговій сесії Енергодарської міськради, як, власне, й у їхніх опонентів. Питання про введення ССВЯП в експлуатацію залишається відкритим.

Нещодавно генеральний директор Запорізької АЕС Володимир Пишний повідомив журналістам на прес-конференції про те, що невдовзі Енергодар отримає для будівництва першочергових об'єктів його життєзабезпечення 30 мільйонів гривень. Саме цю суму найближчим часом мають начебто внести до переліку фінансування основних об'єктів капітального будівництва Мінпаливенерго.

— Чи означає це в перспективі скасування табу енергодарських депутатів на введення в

експлуатацію ССВЯП? — звернувся я до мера Енергодара.

— Ми поки що цих грошей не бачили, — відповіла Олександра Іллівна. — Не впевнена, що вони надійдуть безпосередньо в розпорядження міськвиконкому, тобто будуть йому підконтрольні та підуть на будівництво тих об'єктів, які ми вважаємо першочерговими для міста. Все це досить проблематично. Інша справа — гарантії Кабміну... Але їх немає.

Керівництво ЗАЕС та міська влада продовжують пошуки «золотої середини». А вона справді золота. Адже відправка одного кілограма ядерних відходів до Росії коштує 350 доларів США, а собі-вартість зберігання в ССВЯП — 35 і, як уже йшлося вище, має в міру освоєння технології знизитися до 24 доларів. До того ж відправка відпрацьованого ядерного палива до Росії лише тимчасово розв'язує проблему його зберігання. Згідно з міжнародною конвенцією, високоактивні продукти переробки ядерного палива підлягають поверненню до країни, яка їх поставила. А вартість послуг із їх поховання значно перевищує вартість самого зберігання відпрацьованого ядерного палива.

Технічний розрахунковий термін служби сухих контейнерних сховищ — 50 років. Тобто Україні дається достатньо часу, щоб вирішити, який саме метод зберігання радіоактивних відходів на постійній основі найдоцільніший. Таким методом може бути не тільки геологічне поховання, а й утилізація. Відпрацьоване ядерне паливо — цінна стратегічна сировина.

Введення ССВЯП в експлуатацію — ще один крок України до незалежності. Адже якби Росія, наприклад, відмовилася приймати відпрацьоване ядерне паливо від українських АЕС, їх просто довелось б невдовзі зупиняти (після 4 років експлуатації енергоблока АЕС потрібне щорічне вивезення відпрацьованих тепло-видільних збірок із басейнів витримки). А ССВЯП Запорізької АЕС розраховано на безпечне зберігання 380 контейнерів. Такої кількості контейнерів достатньо для забезпечення експлуатації шести енергоблоків станції упродовж їх проектного терміну служби, не відправляючи відпрацьоване ядерне паливо до Росії.

Проект ССВЯП пройшов усі експертизи, що їх вимагають українські нормативно-законодавчі документи. Як стверджують фахівці, зовнішнє розміщення майданчиків сухого контейнерного зберігання цілком безпечно, бо ядерне паливо надійно захищене. Так, сьогодні в США шість різних атомних електростанцій використовують у себе сухі контейнерні сховища, щонайменше, стільки само АЕС споруджують їх на своїх територіях.

Але все це — з одного боку. А з другого...

Наприклад, прокурор Енерго-

І чи виправдане табу енергодарських депутатів?

дара Олексій Беляков, котрий не бажає, як, утім, і багато інших енергодарців, жити по сусідству з ядерним могилищем, вважає за потрібне передусім з'ясувати, як будувалося сховище, на які кошти і якою мірою правильно (і чи за призначенням) їх витрачали. З'ясується, побутує думка, що ССВЯП будували на ті гроші, що їх надавали на розвиток соціальної інфраструктури міста. Про це розповіла кореспондентові місцевої газети і мер Енергодара.

— А тепер, — заявила Олександра Васильєва, — нікого вже не цікавить, у якому стані Енергодар та всі його комунікації. Нам навіть цвинтар нема за що впорядкувати. Водозабір не дороблено, очисних нормальних не маємо. Головне наше лихо — неувага Києва до потреб Енергодара... Отож як член держкомісії я не підписуватиму без згоди сесії акт приймання сховища в експлуатацію.

Протистояння триває. І особисто я не беруся дорікати в нього енергодарцям. Хоча б хто-небудь питав у них поради перед початком будівництва ССВЯП? Старі традиції живі. Та чи завжди вони перемагають?

Олександр АБЛІЦОВ.

Запорізька область.

Від редакції. Публікуючи цей матеріал, ми запрошуємо до обговорення порушеного питання Комісію Верховної Ради з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи, Мінпалива й енергетики, Національний екологічний центр, інші зацікавлені відомства та установи України. Адже справді, як бути тепер з отими ССВЯП? І чи цілком правомочні та обгрунтовані вимоги керівництва і депутатів Енергодара?

Звіт буде таки в червні

(Початок на 1-й стор.).

Степан Гавриш поінформував співрозмовницю про хід довиконання українських зобов'язань. За його словами, найближчим часом Верховна Рада ухвалить новий Кримінальний кодекс. «Затримка пояснюється тим, що до нього ми мали 2,5 тисячі поправок і пропозицій», — зазначив заступник Голови ВР. Він також висловив переконання: щонайбільше до середини травня парламент ухвалить Цивільний кодекс. (Анне Северинсен наголосила на винятковій важливості саме цього документа, адже він має сприяти й економічному розвитку країни, створити умови для вільного бізнесу та інвестицій). За словами Степана Гавриша, на 75 відсотків готовий Податковий кодекс і його ухваленню має посприяти прийняття на минулому тижні Бюджетного кодексу. «Наступного тижня ВР розгляне Закон про політичні партії, протягом щонайбільше місяця буде розглянуто Закон про судоустрій», — повідомив він. Степан

Гавриш також поінформував Анне Северинсен про ситуацію із Законом про вибори. «Думаю, в результаті ми залишимо змішану систему, оскільки пропорційна істотно відриває виборців від депутатів, яких вони обирають списками, і не дає змоги обиратися тим громадянам, котрі не включені до партійних списків», — висловив своє бачення заступник Голови ВР. Щодо можливих змін до Конституції України, то Степан Гавриш заявив: «Такі зміни нині небажані, бо це може призвести до дезорганізації конституційного поля. Але ми зобов'язані уважно ставитися до цієї дискусії, що нині триває в парламенті. Пропозиції ряду народних депутатів направлено до Конституційного Суду, і далі ми діятимемо виключно в межах Конституції, де записано, в який спосіб зміни до Основного Закону можуть бути внесені». Він поінформував Анне Северинсен про перспективи підписання політичної угоди між Верховною Радою та урядом. У доповідача ПАРЕ

були також запитання щодо скарг на неімплементацію Україною Європейської хартії національних мов і мов нацменшин. «Я не бачу тут жодної проблеми, — заявив Степан Гавриш. — Україна має законодавче поле, яке не дає підстав для будь-яких негараздів у сфері міжнаціональних відносин».

В інтерв'ю журналістам Степан Гавриш поділився своїми враженнями від зустрічі з доповідачем ПАРЕ:

— У квітні відбулись попередні слухання про виконання Україною своїх зобов'язань. Їх головною темою, думаю, буде свобода слова в Україні і розслідування справи Гонгадзе. Це, звичайно, краще, ніж якби тоді відбувся повномасштабний звіт. Сподіваюся, до червня ми зуміємо довідати свої зобов'язання. Судячи з сьогоднішньої зустрічі, і доповідач, і Рада Європи загально налаштовані достатньо об'єктивно в оцінці ситуації. Відчувається, що є певне критичне осмислення процесів, які тривають в нашій державі.

Але водночас можна констатувати, що Рада Європи в жодному разі не робитиме упереджених висновків, котрі могли б зашкодити демократизації сучасних українських процесів, збереженню тієї стабільності, яка є. І мені здається, що найбільше це залежить від нас самих.

Степан Гавриш прокоментував також думку про те, що візит доповідача ПАРЕ позначився на рішенні суду щодо звільнення з-під арешту Юлії Тимошенко. «Було б наївно говорити, що приїзд Анне Северинсен хоча б психологічно не вплинув на її звільнення, — зазначив заступник Голови Верховної Ради. — Проте я сподіваюся, що в основному це рішення було прийнято сутю на правовому ґрунті і суддя керувався виключно законом. І з цим треба погодитися, оскільки це — рішення судової інстанції України, яке ще раз засвідчило достатньо високий рівень прав і свобод, що забезпечені через систему права в нашій державі».

Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ.

Роботу комісії заблоковано

Вчора у Верховній Раді відбулася також зустріч доповідача ПАРЕ Анне Северинсен з членами тимчасової слідчої комісії з розслідування обставин зникнення Георгія Гонгадзе. Пані Северинсен цікавили насамперед зрушення в розслідуванні справи, перебіг подій навколо якої вона назвала «містерією». Голова комісії Олександр Лавринович поінформував представників ПАРЕ про те, що «істотних зрушень не сталося», тому що в комісії немає доступу до матеріалів слідства. Мало того, депутатська комісія передала слідству матеріали, які отримала власними зусиллями. Така ситуація в розслідуванні цієї справи, на думку секретаря комісії Сергія Головатого, обумовлена тим, що Президент блокує введення в дію закону про тимчасові слідчі комісії ВР, а також позицією Генпрокуратури, яка «не зробила жодного кроку назустріч депутатській комісії». Він також повідомив пані Северинсен про зникнення експертів у справі Гонгадзе, які начебто перебувають за кордоном. Підбиваючи підсумки зустрічі, Анне Северинсен наголосила, що «дуже занепокоїливу» інформацію буде взято до уваги, а також пообіцяла передати питання, які цікавлять комісію, Генеральному прокуророві та міністру юстиції України, зустріч з якими запланована програмою її візиту.

Олег ДЕНИСОВ.

Вагома причина спізнення

Службовці одного з офісів у Кейптауні, розташованого неподалік узбережжя, цілком законно спізнилися на роботу. Вхід до офісу перегородив триметровий морський слон. Він виліз із води і набережною дістався споруди. Там величезний звір розлігся на сонечку перед скляними дверима, де й проспав увесь день.

Фото АП.

«Військовий кабінет міністрів» Володимира Путіна

Рік від моменту свого обрання на пост президента Росії Володимир Путін «відсвяткував» грандіозними перестановками в уряді. За його словами, «настав період кадрових змін, що має стати логічним завершенням модернізації військової структури». Водночас багато хто в Москві вважає, що такі «пакетні» відставки і призначення означають: щонайменше готувався державний переворот.

Новим міністром оборони РФ призначено секретаря Ради безпеки РФ Сергія Іванова, який і очолював роботу комісії з військової реформи. На думку Путіна, логічно, якщо Іванов здійснюватиме цю реформу на практиці. Путін подякував маршалу Ігорю Сергєєву, підкресливши, що колишній міністр оборони «залишається в команді» і стане помічником глави держави. Вперше заступником міністра оборони стала жінка — Любов Куделіна, котра обіймала раніше посаду заступника міністра фінансів РФ.

Секретарем Ради безпеки

РФ призначено колишнього міністра внутрішніх справ Володимира Рушайла. Главою МВС — Бориса Гризлова, лідера парламентської фракції «Єдинство». «Це політичне призначення, в Росії відбувається демілітаризація суспільного життя», — наголосив на нараді в Кремлі Володимир Путін.

Главою Мініатома замість Євгена Адамова став директор російського наукового центру «Курчатовський інститут» Олександр Рум'янцеv. Директором Федеральної податкової служби призначено Михайла Фрадкова.

В інтерв'ю «ГУ» відомий

московський політолог Дмитро Орешкін заявив: «Нинішні перемини в уряді свідчать про те, що, по-перше, сьогодні відбувається зміна поколінь російської політичної еліти, а по-друге, виникла гостра потреба реалізувати намічену військову реформу».

З новими призначеннями російська політика втрачає відомчо-галузевий характер. Володимир Путін зламав ельцинську традицію, коли кабінет міністрів був лише господарською структурою Кремля. Ключовими міністрами в уряді стають політики, а не чиновники, дібрані президентом за принципом особистої відданості.

Проте якщо Кремль каже, що в Росії відбувається «європеїзація влади», то відома правозахисниця Валерія Новодворська прокоментувала кореспондентів «ГУ» сенсаційні відставки і призначен-

ня словами шотландського поета Роберта Бернса: «Король лакея свого назначит генералом, но он не может никого назначит честным малым». Справді, мало хто в Москві може пояснити призначення в минулому звичайного слухняного партійного функціонера, лідера пропрезидентської фракції у Держдумі «Єдинство» Бориса Гризлова на посаду міністра внутрішніх справ.

Для Києва путінські «пертурбації» в уряді означають лише одне: ставлення Росії до України стане ще прагматичнішим. Москва буде наполегливо реалізовувати політику захисту своїх національних інтересів, і передусім в Україні. Російський політичний істеблшмент чудово розуміє, що без України жодні «мирні» змагання та суперництво із Заходом неможливі.

Світлана ФІЛІМОНОВА.

Москва.

Хроніка. Факти. Події

■ Київ

Пропозиція Бориса Олійника

Під час зустрічі Анне Северинсен з українською делегацією в ПАРЕ її глава Борис Олійник висловив моніторинговому комітетові асамблеї пропозицію розглянути можливість або перенесення українського питання з квітня на червень, або реструктуризації доповіді. Тобто заслухати на квітневій сесії питання про ситуацію в Україні, а на червневій — про виконання зобов'язань нашої держави перед РЄ. Про це повідомило Інформаційне управління Верховної Ради. Всі учасники зустрічі з української сторони, йдеться в повідомленні, наголошували на позитивних зрушеннях щодо опрацювання і прийняття Цивільного та Кримінального кодексів, законів про судоустрій і про політичні партії.

■ Амман

Арафат вважає, що надію розбомбили

У заключному комюніке саміту члени Ліги арабських країн висловили одностайну підтримку палестинцям у їхній «боротбі проти ізраїльських окупантів» і засудили «репресії з боку Ізраїлю».

Палестинський лідер Ясір Арафат назвав ракетні обстріли ізраїльськими ВПС міст Рамаллах і Газа «несправедливими». Він вважає, що цим Ізраїль руйнує останню надію на мирне врегулювання кризи на Близькому Сході.

■ Тель-Авів

Шарон переходить на особистості

Прем'єр-міністр Ізраїлю Арієль Шарон різко відреагував на теракт, скоєний самовбивцею, який підірвався на бомбі, що вбила двох ізраїльських дітей та ще кількох поранила. «На превеликий жаль, попри громадську думку Арафат і був, і залишається лідером терористів. Але це наша земля, і тільки тут ми маємо право і можливість захистити себе», — сказав Шарон на засіданні кнесету.

■ Оттава

Канадська поліція заарештувала байкерів

У Канаді поліція заарештувала 120 байкерів за підозрою у зв'язках з організованою злочинністю. Сотні поліцейських брали участь у рейдах у провінції Квебек, де протистояння між угрупованнями байкерів в останні кілька років призвело до смерті принаймні 150 осіб. Байкерам можуть пред'явити різні обвинувачення — від торгівлі наркотиками і проституції до здирництва та вбивств.

■ Сараєво

Підписано угоду щодо міграції

У боснійській столиці відбулася зустріч делегації ЄС з представниками Боснії та Герцеговини, Югославії, Албанії, Хорватії і Македонії. Її результатом стало підписання угоди про співробітництво у сфері міграції, надання притулку та боротьби з незаконною імміграцією. ЄС надаватиме технічну допомогу державам регіону в обмін на посилення прикордонного контролю і запровадження суворіших візових правил.

■ Ганновер

Протести тривають

Більш як 15 тисяч поліцейських і прикордонників залучила німецька влада до охорони залізничного ешелону, на якому перевозять 85 тонн німецьких ядерних відходів з французької переробної фабрики до тимчасового сховища «Горлебен» у землі Нижня Саксонія. Однак противникам атомної енергетики вдалося на багато годин зупинити поїзд.

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» та зарубіжних інформагентств. Фото АП.

Повідомлення
про скликання чергових зборів акціонерів
Закритого акціонерного товариства «Мейер
унд Мейер Інтернаціональ Спедітойре, АТ»
Закрите акціонерне товариство «Мейер
унд Мейер Інтернаціональ Спедітойре, АТ»,
ідентифікаційний код 200068526108, оголо-
шує про скликання загальних зборів акціоне-
рів, які відбудуться 15 травня 2001 р. о 16 год.
за адресою: М. Київ, вул. Оболонська, 47.

Порядок денний:

1. Звіт виконавчого органу АТ.
2. Затвердження звіту і висновків ревізійної комісії, звіту незалежного аудитора, порядку розподілу прибутку, строку і порядку виплати прибутку.
3. Зміна виконавчого органу.
4. Вирішення питань, пов'язаних з відчуженням акцій, належних акціонерам АТ.
5. Внесення змін та доповнень до Статуту.

Виконавчий орган АТ.

Открытое акционерное общество «Машиностроительный завод «Буран» сообщает, что 15 мая 2001 г. в 14.00 состоится общее собрание акционеров по адресу: 83011, г. Донецк, ул. Кирова «Дворец юного творчества».

Регистрация акционеров с 12.00 до 13.45 (при себе иметь паспорт или другой документ, удостоверяющий личность).

Повестка дня:

1. Отчет Председателя правления о результатах финансово-хозяйственной деятельности за 2000 г. Перспективы развития на 2001 г.
2. Отчет Председателя Ревизионной комиссии.
3. Отчет Председателя наблюдательного совета.
4. Перевыборы членов Ревизионной комиссии.

Правление ОАО «Машиностроительный завод «Буран»

До уваги акціонерів Акціонерного товариства закритого типу з іноземними інвестиціями «Слобожанська будівельна кераміка»

ПОВІДОМЛЕННЯ
ПРО ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА ЗАКРИТОГО ТИПУ
З ІНОЗЕМНИМИ ІНВЕСТИЦІЯМИ
«СЛОБОЖАНСЬКА БУДІВЕЛЬНА КЕРАМІКА»

Керівництво акціонерного товариства закритого типу з іноземними інвестиціями «Слобожанська Будівельна Кераміка» (далі - «Товариство») повідомляє про проведення позачергових загальних зборів Товариства (далі - «Збори»), які відбудуться «29» червня 2001 року о 16 годині за адресою: Україна, м. Київ, Музейний провулок 4, 3-й поверх.

Реєстрація акціонерів здійснюватиметься з 14:30 до 16:00 год. за місцем проведення Зборів.

ПОРЯДОК ДЕННИЙ ЗБОРІВ:

1. Затвердження результатів діяльності Товариства за 2000 рік.
2. Затвердження звітів та висновків Ревізійної комісії.
3. Затвердження процедури розподілу прибутку, терміну та процедури виплати дивідендів.
4. Прийняття рішення щодо процедури відшкодування збитків за попередній рік.
5. Прийняття рішення про затвердження складу Спостережної ради Товариства.
6. Прийняття рішення про внесення змін до назви Товариства.
7. Прийняття рішення про збільшення Статутного фонду Товариства.
8. Прийняття рішення щодо внесення змін та доповнень до Установчих документів Товариства та затвердження відповідних змін.

Додаткова інформація стосовно збільшення Статутного фонду Товариства

1. Збільшення Статутного фонду Товариства здійснюється з метою залучення додаткових коштів для придбання додаткових виробничих потужностей та проведення їх модернізації.
2. Збільшення Статутного фонду Товариства відбувається шляхом збільшення кількості акцій Товариства існуючої номінальної вартості.
3. Мінімальний розмір збільшення Статутного фонду Товариства - 2 709 768,60 (два мільйони сімсот дев'ять тисяч сімсот шістьдесят вісім гривень шістьдесят копійок) гривень.
4. В зв'язку із збільшенням Статутного фонду Товариства пропонується внести такі зміни до Статуту Товариства:

Статтю 4.1 Статуту Товариства викласти в наступній редакції:

«4.1 Статутний фонд Товариства (далі - «Статутний фонд») становить 18 435 289,60 (вісімнадцять мільйонів чотириста тридцять п'ять тисяч двісті вісімдесят дев'ять гривень шістьдесят копійок) гривень, що еквівалентно 5 849 750,74 (п'яти мільйонам вісімсот сорока дев'яти тисячам сімсот п'ятдесяті долларам сімдесят чотирьом центам) долларам США. Статутний фонд поділений на 28 288 (двадцять вісім тисяч двісті вісімдесят вісім) простих іменних акцій номінальною вартістю 651,70 (шістсот п'ятдесят одна гривня сімдесят копійок) гривень кожна.»

5. В зв'язку із збільшенням Статутного фонду Товариства додатково випускаються 4 158 (чотири тисячі сто п'ятдесят вісім) простих іменних акцій Товариства номінальною вартістю 651,70 (шістсот п'ятдесят одна гривня сімдесят копійок) гривень кожна. Загальна вартість акцій додаткового випуску становить 2 709 768,60 (два мільйони сімсот дев'ять тисяч сімсот шістьдесят вісім гривень шістьдесят копійок) гривень.
6. Номінальна вартість акцій при додатковому випуску акцій Товариства не змінюється.
7. При додатковому випуску акцій Товариства акціонери користуються першочерговим правом їх придбання на умовах, передбачених чинним законодавством.
8. Підписки на акції Товариства не здійснюються; акції додаткового випуску розміщуються серед акціонерів Товариства на підставі договорів купівлі-продажу акцій додаткового випуску, які повинні бути укладені між Товариством та акціонерами в строк не пізніше 10 (десяти) календарних днів з дня прийняття рішення про збільшення Статутного фонду Товариства.
9. Збитків для власників акцій Товариства, пов'язаних із збільшенням Статутного фонду Товариства, не передбачається.

Довідки за телефоном (8 - 054 48) 2 - 11 -49, факс (8-05448) 2-07-93

Керівництво АТЗТ з іноземними інвестиціями «Слобожанська будівельна кераміка»

ВАТ «Чортківський цукровий завод»

повідомляє про скликання чергових загальних зборів акціонерів, що відбудуться 25 травня 2001 року о 10.00 за адресою: Тернопільська обл., Чортківський р-н., смт. Заводське, Будинок культури ВАТ «Чортківський цукровий завод»

Порядок денний:

1. Звіт правління за підсумками фінансово-господарської діяльності Товариства в 2000 році.
2. Звіт Спостережної ради та ревізійної комісії про підсумки фінансово-господарської діяльності Товариства в 2000 році.
3. Затвердження річного звіту та балансу Товариства за 2000 рік.
4. Затвердження порядку покриття збитків за 2000 рік та нормативів планового розподілу прибутку на 2001 рік.
5. Внесення змін і доповнень до Статуту та внутрішніх положень Товариства.
6. Про зміни в складі органів управління та контролю Товариства.

Реєстрація акціонерів та їх представників буде проводитись з 8.00 до 9.45 за місцем проведення зборів. Для реєстрації учасникам необхідно мати при собі паспорт або інший документ, що засвідчує особу. Представникам акціонерів додатково потрібно мати доручення, оформлене згідно з вимогами чинного законодавства.

Довідки за телефоном: (03552) 2-45-61.

Правління ВАТ «Чортківський цукровий завод»

ЗАО «АТП-16301» свидетельство № 29845247 НВ № 502372 о регистрации плательщика налога НДС считать недействительным.

Згідно рішення Засновників фірма «Львівінвестбуд» ліквідується. Претензії приймаються в місячний термін.

Арбитражный суд Автономной Республики Крым, 95001, г. Симферополь, ул. К. Маркса, 18 возбудил дело № 2-19/3015-2001 о банкротстве арендного предприятия «Дионис», 95017, Авт. Респ. Крым, г. Симферополь, ул. Грибоедова, 7, код ОКПО 03370275, р/с 26008010043304 в КРД Объединенного коммерческого банка в г. Симферополе, МФО 324485.

Распорядителем имущества должника назначен Заевский Виталий Геннадьевич, лицензия арбитражного управляющего № 000001 прож. г. Симферополь, ул. Семашко, 7, кв. 37.

Претензии кредиторов и заявления санаторов принимаются в течение месяца со дня публикации объявления.

Арбитражный суд Донецкой области (83048, м. Донецк, вул. Артема, 157) ухвалою від 19.02.2001 р. за справою про банкрутство номер 18/476 ухвалив відкрити процедуру санації боржника — управління матеріально-технічного постачання в. о. «Орджонікідзевугілля» (86493, вул. Третьякова, 72, м. Єнакієве Донецької області, Україна, код ОКПО 00183294, свідоцтво платника ПДВ 06130893 ІПН 001832905111, р/р 26005301635015 в Єнакієвському відділенні ПІБ України в м. Єнакієве, МФО 334215, свідоцтво про реєстрацію 920 від 18.11.2000 р. видано Єнакієвським виконкомом, орган управління майном (Міністерство палива та енергетики України). Строк санації встановлено 12 місяців. Керуючим санацією призначено Овчаренко Миколу Євгеновича.

Розпорядником майна на період санації призначено Ніконова Валерія Григоровича (ліцензія 298).

Пропозиції приймаються протягом місяця з дня опублікування повідомлення.

СУЧАСНА ЕКОНОМІЧНА ТА ЮРИДИЧНА ОСВІТА
престижний вищий навчальний заклад
"НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ"

 ОГОЛОШУЄ ПРИЙОМ У 2001-2002 НАВЧАЛЬНОМУ РОЦІ ЗА СПЕЦІАЛЬНОСТЯМИ

БАКАЛАВРАТ

- ПРАВОЗНАВСТВО
- ОБЛІК І АУДИТ
- МІЖНАРОДНА ЕКОНОМІКА
- БАНКІВСЬКА СПРАВА
- ФІНАНСИ
- МАРКЕТИНГ

денна та заочна форми навчання **НА БАЗІ СЕРЕДНЬОЇ** освіти

МАГІСТРАТУРА

- МІЖНАРОДНА ЕКОНОМІКА
- БАНКІВСЬКА СПРАВА
- ФІНАНСИ
- ОБЛІК І АУДИТ

денна та заочна форми навчання **НА БАЗІ ВИЩОЇ** освіти

АСПІРАНТУРА

- Організація управління, планування і регулювання економікою
- Фінанси, грошовий обіг і кредит

м. Київ, вул. Панаса Мирного, 26
тел. (044) 573-94-98; 290-80-56
e-mail: office@nam.kiev.ua http: www.nam.kiev.ua

Ліцензія ВПІ-IV №112004

Арбитражный суд Сумской области (40030, м. Суми, вул. Рибалко, 2) за позовом Кролевецького райвідділу Пенсійного фонду України порушив справу № 645-7/19 про банкрутство виробничо-комерційного підприємства товариства з обмеженою відповідальністю «Будсервіс» (юридична адреса: 41300, м. Кролевець, вул. Франко, 25) р/р 26009301710756 в ТБВБ № 1 відділенні Промінвестбанку м. Кролевець, МФО 337397; ідентифікаційний код 23299734.

Розпорядником майна боржника призначено Рибалченко М. О. (ліцензія № 000134 від 19.01.2000 року).

Претензії кредиторів та заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

До відома акціонерів
ВАТ «Здолбунівський завод нестандартного обладнання»

Адміністрація ВАТ «Здолбунівський завод нестандартного обладнання» повідомляє, що чергові збори акціонерів відбудуться 20 квітня 2001 року о 9.00 за адресою: м. Здолбунів, вул. Грушевського, 28.

Порядок денний:

1. Звіт Голови правління про результати фінансово-господарської діяльності товариства за 2000 рік та затвердження комплексу заходів по підвищенню ефективності роботи у 2001 році.
2. Звіт ревізійної комісії.
3. Затвердження річного звіту, балансу підприємства та розподілу прибутку за 2000 рік.
4. Плановий розподіл прибутку (з нарахуванням дивідендів) на 2001 рік.
5. Різне.

Реєстрація з 8.00 до 8.45.

Довідки за тел.: 22-26.

Арбитражный суд м. Києва (01030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-в) порушив справу № 24/149-6 про банкрутство ТОВ «Боржомі-Україна» (Київ, вул. Червоноармійська, 94), розрахунковий рахунок № 2600400850 в АБ «Синтез» м. Києва, МФО 322711, код 21684818.

Розпорядник майна Дударенко Алла Анатоліївна, ліцензія № 127 від 24.10.2000 р. (02050, м. Київ, вул. Тургенівська, 71, оф. 314, тел. 230-29-35).

Заяви кредиторів та санаторів приймаються протягом місяця з дня публікації оголошення.

ЗАО «Пиллар»
уведомляет, что 15 мая 2001 года в 16.00 состоится общее собрание акционеров общества по адресу: г. Киев, пер. Козловского, 5, кв. 14.

Повестка дня:

1. Отчет генерального директора о результатах хозяйственно-финансовой деятельности общества за 2000 год.
2. О продаже обществом собственных акций.
3. Принятие изменений и дополнений к уставу.

Повідомлення про скликання позачергових зборів акціонерів ЗАТ «Дніпровська Пристань» 21 травня 2001 р. о 16 годині, що відбудуться за адресою: Київ, вул. Сосюри, 5.

Порядок денний:

1. Призначення членів Спостережної Ради.

www.NATIONALVISAREGISTRY.com
Ваш вихід на Америку

Навчання, проживання, робота й насолода життям в Сполучених Штатах
Можливе громадянство США Буде видано 55000 "Зелених карт"
Кінцеві терміни подання заявок для 2003 року оголошено... Не пропустіть!

Для отримання БЕЗПЛАТНОЇ ОФІЦІЙНОЇ ІНФОРМАЦІЇ повідомте своє ім'я, країну народження і повну поштову адресу поштовою карткою АНГЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ до:

National Visa Registry
PMB 725
16161 Ventura Blvd.,
Encino, CA 91436 USA

 Американська лотерея "Зелена Карта"

Або подайте заяву в електронній формі:
www.nationalvisaregistry.com
tel: 00 +1-818-784-4618
fax: 00 +1-818-905-1937

Арбитражный суд м. Києва (01030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-в) порушив справу №10/97 про банкрутство відкритого акціонерного товариства «Київський деревообробний комбінат» (01013, м. Київ, вул. Деревообробна, 5, п/р 2600200808001 в ПКФ АБ «Укргазбанк», МФО 300294).

Розпорядником майна призначено Тищенко О. П. (м. Київ, вул. Тимошенка, 7-6/73, т. 269-70-44).

Ім'я йому дав святий, прізвище — двірник, а виховання — дніпровський лоцман

«Партизани і підпільники — наша слава, наша гордість. Це сини і дочки України, перед якими знімуть шапки цілі століття, будуть гордиться цілі покоління і будуть складати про них биліни і пісні. Це безсмертний символ нашого дорогого і чесного народу».

О. ДОВЖЕНКО.

Сьогодні, 30 березня 2001 року, виповнюється 100 років від дня народження Олексія Федоровича Федорова — визначного політичного, державного, військового і громадського діяча України, одного з організаторів і керівників партизанського і підпільного руху в Україні в роки Великої Вітчизняної війни, легендарного командира Чернігівсько-Волинського партизанського з'єднання, генерал-майора, двічі Героя Радянського Союзу.

Історії відомі лише поодинокі факти, коли людина ще за життя стає легендарною і потім залишається в пам'яті народній. Саме таким народним і легендарним героєм став партизанський командир Федоров.

...У березні 1901 року немовля підбрали добрі люди на східних сірихських притулках земської лікарні у місті Єкатеринославі.

Хрестили підкинуту дитину в притулку 30 березня (за церковним календарем — день «теплого Олексія») і нарекли Олексієм. А прізвище та по батькові записали за іменем двірника Федорова, який підібрав дитя.

Коли хлопчик підріс, його взяв на утримання і виховання дніпровський лоцман Максим Костира, який мав десятеро дітей. А зіп'явся на ноги — заробляв на хліб у наймах, не хотів бути зайвим ротом у великій сім'ї.

Та названі батьки, попри злидні, допомогли йому закінчити чотири класи земської школи. У 1920 році Олексій Федоров добровільно вступив до лав Червоної Армії.

А потім працював робітником на будівництві залізниці біля Дніпропетровська, будував Ріонську ГЕС у Грузії, де його, простого, але грамотного будівельника, було призначено заступником начальника будови.

1932 року закінчив Чернігівський технікум залізничного будівництва. Працював у Чернігівській області на профспілковій та партійній роботі.

У 1938 році О. Федорова було обрано першим секретарем Чернігівського обкому партії, і на цій посаді він працював до початку Великої Вітчизняної війни.

З перших днів війни він розв'язував важливі питання з мобілізації військовозобов'язаних до лав Червоної Армії, перебуваючи на військовий лад та евакуації населення і устаткування промислових підприємств, цінностей у глибокий тил держави, працював над створенням партійного і комсомольсько-молодіжного підпілля, партизанських загонів та диверсійних груп.

А коли на території області розпочалися воєнні дії, очолюване ним бюро обкому партії добровільно усім складом залишилося на підпільній роботі. Перший секретар підпільного

обкому став начальником штабу партизанського руху на Чернігівщині. Водночас з вересня 1941 року по квітень 1943-го О. Федоров був командиром Чернігівського з'єднання партизанських загонів.

У найтяжчі роки (1941—1942) підпільної і партизанської боротьби в тилу ворога яскраво розкрився талант і організаторські здібності Олексія Федоровича. Він став справжнім народним ватажком, творцем нової партизанської стратегії і тактики в умовах жорстокої безкомпромісної боротьби з підступним ворогом, озброєним військовою технікою.

Уже в січні 1942-го Чернігівський підпільний обком партії встановив постійний радіозв'язок з ЦК КП(б)У і Державним Комітетом Оборони СРСР.

Але вже до цього партизанські загони під командуванням О. Федорова і його бойових соратників: Миколи Попудренка, Володимира Дружиніна, Федора Короткова, Івана Водоп'яна, Олександра Балабая, Дмитра Рванова, Бориса Туніка та інших провели в області багато успішних операцій. Партизани знищили значну кількість фашистських солдатів і офіцерів, об'єктів військового призначення, ворожих гарнізонів та поліцейських станів, примусили фашистів і їхніх поплічників глибше закопуватися в землю і не почувати себе господарями на окупованій території. Чернігівське партизанське з'єднання проводило бойові дії і за межами області — в Білорусі та деяких областях Радянської Федерації.

Олексію Федоровичу Федорову одному з перших партизанських командирів Указом Президії Верховної Ради СРСР від 18 травня 1942 року було присвоєно високе звання Героя Радянського Союзу.

Високими урядовими нагородами були відзначені бійці і командири з'єднання. Це було перше нагородження партизанів під час Великої Вітчизняної війни.

На початку 1943 року у складі Чернігівського партизанського з'єднання було 12 партизанських загонів, в яких нараховувалося 5462 особи. Це вже була така сила, проти якої вер-

махт змушений був знімати з фронту військові частини для допомоги окупційним військам, які неспроможні були подолати партизанський рух в області. Такою була реальна допомога Червоній Армії.

У кінці травня 1943 року відповідно до оперативного плану Ставки Верховного командування Червоної Армії та Українського штабу партизанського руху О. Федоров одержав наказ іти в рейд з більшою частиною з'єднання на Волинь і розгорнути активні бойові дії на важливих комунікаціях противника: Ковель—Сарни, Ковель—Брест, Ковель—Луцьк, Ковель—Холм.

На Волині О. Федоров очолив Волинський підпільний обком партії, а його з'єднання стало називатися Чернігівсько-Волинським. Під час рейду на Волинь Федорову було присвоєно військове звання генерал-майора.

Десять місяців активно діяло на Волині партизанське з'єднання під командуванням О. Федорова. Воно паралізувало Ковельський залізничний вузол. Під час проведення цієї історичної операції було підірвано 603 ешелони з живою силою і технікою ворога, 8 бронепоездів. А лише за час Курсько-Орловської битви, під час звільнення Донбасу та Лівобережної України партизани-федоровці не пустили безперешкодно на фронт 489 ворожих ешелонів з військовою технікою та живою силою.

За цю визначну операцію, що увійшла в історію Великої Вітчизняної війни під назвою «Ковельський вузол», О. Федоров був нагороджений другою Золотою Зіркою. Високе звання Героя Радянського Союзу було присвоєно бійцям і командирам з'єднання: Григорію Баліцькому, Володимиру Дружиніну, Олексію Єгоровичу, Петру Маркову, Федору Кравченку, Всеволоду Клокову, Володимиру Павлову, Володимиру Бондаренку, Дмитру Резуто, Борису Калачу.

У квітні 1944 р. партизани-федоровці зустрілися з передовими частинами Радянської Армії. На цьому закінчилася бойова епопея Чернігівсько-Волинського з'єднання під командуванням двічі Героя Радянського Союзу О. Федорова і Героя Радянського Союзу В. Дружиніна.

На час розформування це було одне з найбільших

До 100-річчя
з дня народження
Олексія ФЕДОРОВА

з'єднань, в якому нараховувалося 5257 партизанів. Воно спіралалося в боротьбі на тисячі мужніх підпільників, партизанських зв'язкових, провідників, господарів явочних і конспіративних квартир, людей, які надавали всебічну допомогу партизанам — пекли хліб, доглядали поранених... Воїстину Олексій Федорович підняв усе населення на боротьбу.

Партизани Чернігівсько-Волинського з'єднання знищили 25386 фашистських офіцерів і солдатів, 2815 поліцаїв, підірвали 683 ешелони з бойовою технікою і живою силою ворога, 8 бронепоездів, 47 залізничних мостів, 35 складів, 12 танків, знищили сотні автомашин та багато військової техніки ворога.

Після визволення України О. Федоров працював першим секретарем Херсонського, Ізмайльського і Житомирського обкомів партії, а з 1957 по 1979 р. — міністром соціального забезпечення України. Він спрямовував зусилля трудящих і населення на відбудову і розвиток народного господарства області, подальше поліпшення соціального забезпечення пенсіонерів, інвалідів війни і праці України.

А в останні десять років життя колишній партизанський командир очолював Комісію у справах колишніх партизанів Великої Вітчизняної війни при Президії Верховної Ради України.

Його мемуарна епопея «Підпільний обком діє» витримала багато перевидань багатьма мовами світу і є значним внеском у літопис Великої Вітчизняної війни.

О. Федоров сумлінно представляв інтереси своїх виборців у вищих законодавчих органах колишнього СРСР та України. Його обирали депутатом Верховної Ради СРСР усіх скликань і Верховної Ради України — семи скликань. Виконання своїх депутатських обов'язків не припиняв навіть у ворожому тилу.

Громадяни України глибоко поважали, любили О. Федорова, вважали його народним героєм.

Він був людиною надзвичайної сили волі, мужності і твердих переконань.

Часи змінилися. З ними — й переконавання у людей. Та шана до тих, хто доблесно боронив рідну землю — незмінна.

Василь КОНЬКОВ,
голова Комісії у справах
колишніх партизанів
Великої Вітчизняної війни
1941—1945 рр. при
Верховній Раді України.
Фото
Олександра КЛИМЕНКА.

Спорт

На проміжковому фініші

Футбол.
Відбірковий турнір
чемпіонату світу-
2002.

Група 1.
Швейцарія—
Люксембург. 5:0.
Словенія—
Югославія. 1:1.
Росія—Фарери. 1:0.

Група 2. Андорра—
Ірландія. 0:3. Кіпр—Естонія. 2:2. Португалія—
Нідерланди. 2:2. Група 3. Чехія—Данія. 0:0.
Болгарія—Північна Ірландія. 4:3. Група 4.
Македонія—Туреччина. 1:2. Словаччина—
Азербайджан. 3:1. Молдова—Швеція. 0:2.

Група 5. Білорусь—Норвегія. 2:1. Польща—
Вірменія. 4:0.

УЕЛБС—УКРАЇНА. 1:1. Хартсон, 12 — Шевченко, 52.

УЕЛБС: П. Джонс, Ділейні, Бернард, Мелвілл, Пейдж, Робінсон, М. Джонс (Девіс, 55), Беллами, Хартсон (Сондерс, 70), Спід, Гітз.

УКРАЇНА: Шовковський, Лужний, Несмачний, Головкин, Ващук, Тимошук, Шевченко, Попов (Мелашенко, 70), Яшкін, Воробей, Ребров (Кардаш, 46).

Попереджено: Несмачного, 5, Беллами, 20, Тимошука, 36.

Арбітр Ерік Ромен (Бельгія).
28 березня. Кардіфф. Стадіон «Міленіум». 7
градусів. 50 000 глядачів.

	В	Н	П	М	О
Польща	4	1	0	13—4	13
Білорусь	3	1	1	7—6	10
Україна	2	2	1	6—6	8
Уельс	0	4	1	5—6	4
Норвегія	0	2	3	4—7	2
Вірменія	0	2	3	5—11	2

Група 6. Шотландія—Сан-Марино. 4:0. Група 7.
Австрія—Ізраїль. 2:1. Ліхтенштейн—Боснія. 0:3. Група 8.
Грузія—Румунія. 0:2. Італія—Литва. 4:0. Група 9.
Албанія—Англія. 1:3. Греція—Німеччина. 2:4.

Кілька років тому під час перебування у столиці Уельсу квінського «Динамо» ми були свідками початку будівництва стадіону «Міленіум». На ньому мали відбутися поєдинки кубка світу з... регбі. І от цю грандіозну споруду зведено, і її можна сміливо вважати однією з найкращих у світі. Нагадує вона величезну космічну літаючу тарілку, яка пришвартовалася біля берега каналу. І футболісти тут почуваються чудово. Адже їм ніяка негода не страшна. Будь-якої миті з'являється розсудливий дах, і стадіон стає крилою ареною — таким собі велетенським палацом спорту.

Утім, цю технічну маніпуляцію здійснювати під час матчу українців з валлійцями, на щастя, не довелося. Небо було чисте протягом дня. І на «Міленіумі», щоб підтримати своїх, організовано почали збиратися вболівальники з усіх куточків Уельсу вже після обіду. Ця публіка дуже вихована й тонко розуміється на футболі. Отож і ефектні дії суперника господарів не залишалися поза увагою і оцінювалися справедливо.

А українська команда впродовж зустрічі не раз демонструвала зразки гри якісної. Школа, що лише епізодами. Вже в дебюті м'яг відзначився Воробей. Але зблизка він влучив у воротаря. І на останніх хвилинах зустрічі Андрій міг принести успіх своїй команді принаймні двічі. Однак, щоб завершити атаки, йому забракло везіння і кмітливості.

Не забули ми в дебюті — це зробили валлійці, скориставшись помилкою нашого захисту. На ударну позицію вивели Хартсона — одного з найпомітніших у складі команди Уельсу — і той пробив точно.

Після цього наша команда мала велику перевагу, до того моменту, коли вона зрівняла рахунок. Шевченко лише підставив ногу після флангового прострілу Несмачного.

Якщо вже говорити про українського суперфорварда, то він мав утомлений вигляд. І важко було йому часто відходити до своїх воріт, підбирати м'яча й організовувати атаки. Завершувати їх уже не вистачало сил. Справедливо зауважив один із тренерів збірної України Леонід Бурак, що за плечима Андрія ще й тривалий сезон в італійській Серії А.

Звичайно, приємно було почути з вуст наставника збірної Уельсу Марка Х'юза те, що в нашій команді є гравці світового рівня. Але вони разом із партнерами і цього разу не спромоглися здобути перемогу.

Після забитого голу, як це траплялося й раніше, українці поступилися ініціативою. І наприкінці зустрічі мали достатньо клопотів. Тому, либонь, Валерій Лобановський, не витримавши нервового напруження, залишив арену хвилини за п'ятнадцять до фінального свистка.

Леонід Бурак також сказав, що в колективі формується нова середня лінія. Справді, важко сьогодні команді без досвідчених Косовського й Гусина. Але треба виходити із нелегкого становища, використовуючи наявні сили.

— Пройдено лише половину турнірного шляху, — сказав в аеропорту Кардіффа журналістам президент ФФУ Григорій Суркіс. — Попереду ще п'ять поєдинків. Дуже важливо успішно провести в червні домашні зустрічі з норвежцями і валлійцями. Поляки й білоруси гратимуть тоді на виїзді. Є передчуття, що наша команда почне забивати й перемагати. Після двох наступних турів ситуація у групі лідерів може помітно змінитися. Не варто ховати валлійців, норвежців і нас. Хочеться, щоб гасло «Наша мета — 2002!» стало реальністю, а не жар-птицею в небесах. Принаймні ми, функціонери, робимо все для цього. Тепер слово за тренерами і футболістами. Сподіваємося, що й уболівальники не відвернуться від збірної, а стануть дванадцятим її гравцем...

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

Кардіфф—Київ.

Наша редакція дякує керівництву ФФУ за допомогу в організації цього матеріалу.

Многая літа, пані Раїсо!

Джерела таланту і натхнення
Раїси Кириченко —
Полтавщина

Бенефіси

Три години свята душі за цілковитого аншлагу, море квітів, добрих, щирих слів, низькоуклісних шанувальників, чинів, поетів, композиторів, артистів, оацій і розчулених «Маминою вишнею», які потайки втирають сльозу, досланих... дітей у залі. Такий дух концерту-бенефісу народної артистки України Раїси Кириченко.

«Ви, Дмитрію Михайловичу, — моя консерваторія», — ці слова визнання патріархові Гнатюку та «Ніч яка місячна» дуєтом — це щось більше за концертний номер. Здається, це життя. Такий її артистизм.

Джерела таланту і натхнення Раїси Кириченко — Полтавщина. Це заповітне. А Черкащина... Це кілька десятків років творчого сходження. «Краяни» і Черкаський народний хор для пані Раїси — своя велика родина.

«У нас — два крила», написана спеціально для Раїси та Миколи Кириченків пісня глибоко символічна для цієї чудової пари. Краплина смутку в ній і велика життєва сила. Її, цю силу, буквально втримав для пані Раїси хірург-трансплантолог Євген Баран. Йому та його колегам з Інституту хірургії й трансплантології публіка аплодувала стоячи. За Раїсу Кириченко. Дай вам, Боже, Раїсо Опанасівно, здоров'я, сили й мужності! Ви цілком слушно кажете, що мусите ще «віддячити всім» своєю дивовижною піснею, своїм образом козачки, берегині українських джерел духу. Консерваторія і ви...

Голосом всієї України назвав Раїсу Кириченко Іван Попович. І він має рацію. Як і наша газета, що проводить конкурс «Голос України». Майже два місяці тому на концерті-звіті майстрів мистецтв і народної творчості Полтавщини Раїса Кириченко навіть отримала диплом «Голосу України».

Маю сміливість запевнити читачів, що пані Раїса — голос не лише в розумінні неперевершеного вокалу. Вона — голос тих, хто шанує і примножує культуру нації, її дух, її сутність...

...Концерт уже завершувався і народна артистка Раїса Кириченко, котра ста-

ла цього вечора повним кавалером орденів Княгині Ольги (цю високу нагороду їй вручив Президент України Л. Кучма), вийшла з м'якого ліричного образу. Її слова про українську пісню, яка гине від безладу і байдужості, а тому й безгрозів'я, про те, що через засилля іноземних гастролерів розтоптуються таланти власне України — виклик небезсрібної черствості і товстошкірості чиновного люду. А вже потім крик душі справжньої послідовниці мудрості Ольги має торкнутися не лише серця, а й банківських рахунків.

Утім, за наших часів бенефіс самої Раїси Кириченко був би неможливий без щедрот її друзів — Олександра Білаша, Вадима Крищенка, Бориса Шарварка, Івана Поповича, Миколи Свидюка, згаданих і незгаданих особистостей творчих, а також вітчизняних виробників, Аграрної партії України та генерального спонсора концерту — Всеукраїнського політичного об'єднання «Єдина родина».

Многая літа, пані Раїсо!

Світлана ПИСАРЕНКО.
Фото Укрінформу.

Прем'єра

Трохи про лоха

Дмитро Богомазов поставив у столичному Лівобережному театрі комедію «Багато галасу в Парижі» (за «Мсьє де Пурсоньяком» Мольєра).

Банальна істина: театр завжди несе в собі певні соціальні настрої, явні чи приховані. Останнім часом — швидше явні, ніж приховані (у львівській виставі «У. Б. Н.», про яку ми недавно писали, ці настрої вибухають навіть забутою в театрі публіцистикою). На цьому тлі комедія Богомазова — на диво легковажна, «безідейна», як колись казали. Це легке і вишукане «чисте мистецтво», безтурботне й зовсім вільне від соціально-злободенних навантажень. Звісно, якщо дуже хочеться, цю річ теж можна прив'язати до злоби дня, адже тут — про те, як провінційного лоха водять за ніс пронириливі парижани. І можна сказати: це актуально, бо ж нас усіх нині так само за лохів тримають і водять за носа! Тобто глядач може робити для себе й такі висновки, але Богомазов з акторами не дають публіці надто серйозно замислюватися про бідного лоха. Вони швидше хочуть, щоб лох (якщо вже він таким себе почуває) забув про всі біди й посміявся разом з усіма. А посміятися є з чого: окремі епізоди за участю Д. Лук'янова, О. Гетьманського, К. Костишина, О. Ганноченка можна показувати як концертні номери. А сам лох Пурсоньяк (Л. Сомов) викликає неабиякі симпатії публіки, чиста гра дає чисту радість, сміх тут не злий і не знущальний, а для наших часів і то вже немало!

Христофор ГРУША.

На змімку: Дарина Лобода та Андрій Самінін у виставі «Багато галасу в Парижі».

Фото Ірини СОМОВОЇ.

Погода

Зима не була схожа на зиму, а весна досі не нагадує весну. 31 березня — 1 квітня в Україні без опадів. Вітер 5—10 м/с. Температура вночі 3—10 градусів морозу, вдень 1—6 тепла.

На Київщині без опадів. Температура вночі 4—9 градусів морозу, вдень 3—8 тепла.

Український гідрометцентр.

Ментальна рокіровка на мольберті бієнале

Скандал

Торік Міністерство культури та мистецтв України вирішило вперше презентувати нашу країну на 49-му бієнале у Венеції (міжнародному художньому форумі). Було призначено комісара (художник Євген Карась) і куратора (директор Центру сучасного мистецтва Юрій Онух) національної презентації. Згідно з наділеними повноваженнями, Юрій Онух визначив художній проект, що мав представляти українське сучасне образотворче мистецтво влітку на венеціанському вернісажі. Цього

права було удостоєно засновників Фонду Мазоха львівських художників Ігоря Дюрича та Ігоря Подальчака. Знайшли гроші (як грант), і вже на початок лютого почали вимальовуватися контури мазохівського спецпроект.

Кажуть, коней на переправі не міняють. Це стратегічно неправильно. А ось на переправі до бієнале така рокіровка відбулася. Мінкультури здійснило ротацію відповідальних за українську презентацію осіб. Диспозиція, схоже, має суто ментальний характер. Амбіції Спільки художників України, гідні представники якої стверджували, що тільки во-

ни мають право представляти вітчизняне мистецтво у Венеції, подіяли на профільне міністерство. Віднині комісаритиме на бієнале академік Академії мистецтв Олександр Федорук, а кураторствуватиме — художник Валентин Раєвський. Можна припустити, що під патронатом нового керівництва презентації, яке довго домагалася цього призначення, до Венеції поїде художня робота, що відповідає уявленням цих заслужених працівників нашого мистецтва про сучасне мистецтво взагалі. Кажуть, куратор презентації має намір виставити на бієнале свій твір.

Ольга ВІТЕР.

Про те, що було і буде

Усім екслібрисам екслібрис

З Токіо надійшла приємна звістка: японська асоціація екслібриса, що провела міжнародний конкурс на кращий книжковий знак, присудила гран-прі одеситу Давидові Беккеру. У цьому конкурсі брали участь художники з більш як півсотні країн світу. Робота Давида Беккера — зображення композитора Миколи Римського-Корсакова на тлі нот та героїв його симфонічної поеми «Шахерезада». Японці не могли не оцінити філігранну техніку та образне мислення автора.

Георгій ВОРОТНЮК.

Одеса.

Не будемо спати. Заради кіно

Навколокіношна тусовка прокинулася від зимової сплячки. У ролі «будильника» була конференція, присвячена кіновідеофестивалю «Відкрита ніч». Нагадаємо, це — традиційна і, без перебільшення, дуже цікава подія у світі нового українського кіно. Перегляд найгіднішого екранного продукту зазвичай відбувається протягом літньої ночі на відкритому майданчику Андріївського узвозу. Під час конференції учасники переглядали та обговорювали стрічки — переможці минулорічної «Відкритої ночі» — дубль 4». А також вдивлялися у рік теперішній — в очікуванні наступного нічного параді фільмів.

Лілія СИДОРОВА.

Від суботи — до свободи

Ніби й не вдома

Відома співачка Надія Шестак буває в Україні наїздами. Останнім часом вона «за сімейними обставинами» живе і працює у Москві. Конкретніше — веде програму, присвячену українській пісні, на одній із московських радіостанцій. Нещодавно народна артистка України приїздила до Києва — на останню порцію «Шлягеру» в палаті «Україна».

Ні, не виступати. Й не так на відпочинок, як з намірами суто дослідницькими: послухати, що цікавого з пісень з'явилося у нас останнім часом. До речі, у кафе за лаштунками палацу Надія розповіла, що «Голос України» — нині популярна у Москві газета.

А те, що зажурило співачку, стосувалося... непопулярності українських пісень в Україні.

— Зійшовши з потягу на вокзалі у Києві, була приголомшена, — зазначила Надія, — звідусіль лунають зарубіжні хіти. А де пісні вітчизняних виконавців? Жодної не чути...

Ніла ІВАНЕНКО.

Редактор номера Віталій СУДДЯ.

Редколегія: Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛЛЯШ, Людмила КОХАНЕЦЬ, Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДЯ.

Головний редактор Сергій ПРАВДЕНКО.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- За точність викладених фактів відповідальність несе автор.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

Свідectво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Загальний тираж 150000.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.

Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України». Зам. 0311057.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Засновник і видавець — Верховна Рада України

Блос України

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

☎ ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54;

відділ реклами — 446-91-37,

441-89-34, 441-89-44;

телефакс — 449-85-62.

✉ E-mail: mail@golos.com.ua — загальний

reklama@golos.com.ua — відділ реклами

let@golos.com.ua — відділ листів

Internet: http://uamedia.visti.net/golos